

Søgulig hending í Pólandi

SUM fyrsta landið í Eystureuropa eftir seinna heimskríggj, hevur Póland fingið ein ikki kommunistiskan forsætismálaráðharra. Hetta hendi hósdagin, tá ein stórir meiriluti av nývalda parlamentinum samtykti at velja tann 62 ára gamla blaðstjóran og politiska veteranin Tadeusz Mazowiecki til forsætismálaráðharra Pólands.

ALLUR heimurin við undantaki av nøkrum fáum kommunistiskt stýrdum londum í Eystureuropa fegnast um gongdina í Pólandi, sum uttan iva fer at vera fyrmynd í øðrum londum við kommunistiskum stýri.

TAÐ, sum higartil hevur verið ómøguligt, hevur nú víst seg at vera gjørligt kortini. Støðugt trýst frá tí pólska fólkinum við fakfelagsrørsluni Solidaritet á odda, hevur tvingað kommunistisku leiðararnar til at ganga við til

fræls val. Hesi valini, sum vórðu hildin í Pólandi fyrri eini tíð síðani, góvu kommunistaflokkinum ein dyggan ósigur, meðan solidaritetfólkiniingu eina óreingiliga álitisvátan frá fólkinum.

EIN av høvuðsorsøkunum til at kommunistiska stýrið er gingið við til demokratiskar skipanir aftur í Pólandi, er uttan iva tey sera vánaligu búskaparviðurskiftini í landinum. Póland er komið út á gravarbakkan, og einasta gongda leiðin at koma burtur úr trupulleikunum er at lata fólkið fáa sín vilja og seta tey fólk at stíla fyrri, sum pólandingar hava álit á kunnu fremja ábøtur í landsins búskapi.

HÓAST nøkur av teimum eystureuropeisku londunum tykjast vera ógvuliga trek ella eru ímóti slíkum broytingum, sum nú henda í Pólandi, so fer gongdin í Pólandi uttan iva at ávirka viðurskiftini í øllum tí kommunistiska heiminum. Tað visir seg, at flestu av hesum londum hava stórar trupulleikar at dragast við

og tekur fólkið ikki undir við teimum leiðandi kommunistunum. Í Ungarn er støðan meinlik henni í Pólandi, ella kanska ungarnar eru komnir eitt stig víðari við tað at kommunistisku valdsharrarnir har eru fúsir at góðtaka demokratisk val uttan avmarkingar av nøkrum slag.

TAÐ, sum eyðkennir frælsisstríðið í tí kommunistiskt stýra Eystureuropa, er, at tað eru fakfelagsrørslan og harvið tann demokratiska sosialisman ella javnaðar-rørslan, sum gongur á odda fyrri at fáa demokratisk viðurskifti í gildi. Tað vóru eisini tey fólkinu, sum stóðu á odda fyrri javnaðarflokkinum og fakfelagsrørslunum, sum kommunistarnir fyrst vóru eftir, tá londini í Eystureuropa komu undir kommunistiskt ræði eftir heimskríggj. Javnaðarflokkar úr øllum teimum 12 statunum í Eystureuropa hava skipað seg í ein felagsskap, sum tó enn arbeiðir í útlegd. Høvuðsmálið er at fáa kommunistisku stýrini at skilja, at einasta gongda leiðin í framtíðini er demokratisk val og viðurskifti.

VIT mugu so heldur ikki gloyma, at ein orsøkin til at londini í Eystureuropa nú fáa demokratiskt vald stýri er broytta politiska støðan í Sovjetsamveldinum. Undanmenn Gorbatsjovs vóru allir stalintrúgvir og fóru fram við hørdum móti øllum royndum at vika við kommunistisku stýrini í Eystureuropa. Gorbatsjov harafturí móti hevur við sínum Perestrojka-politikki birt upp undir sjálva demokratiseringsprosessen í Eystureuropa og hava vit honum nógv fyrri at takka.

EISINI vit í Føroyum fegnast um gongdina í Eystureuropa. Javnaðarflokkurin stuðlar pólsku fakfelagsrørsluni og annars øllum teimum demokratisku sosialistunum og øðrum demokratum, sum hava stríðst fyrri og framvegis stríðast fyrri demokratii í tí kommunistiskt stýrda Eystureuropa.

Jógvan við Keldu átti at skammast

— Hvussu ber tað til, at tá javnaðarflokkurin ráddi fyrri borgum vórðu oll slog av avmarkingum og skerjingum kallad fyrri illvilji, forfylging, óvundsjúka og hevnisoka, meðan fólkaflaksmenn nú við himmalvendum eygum lofprísa avmarkingum og skerjingum skrivar Vilhelm Johannesen, tingmaður í greinini

Í Dagblaðnum fyrri seinasta mikudag skrivar Jógvan við Keldu, lögtingsmaður, um almennar ilögur, almennar rakstrar-útreiðslur og um framleiðsluskapandi vinnuna. Hann visir á, at samlaða árliga lonarútgjaldingin er 4,2 mia. kr., og at bert 1,2

mia. kr. av hesum fara til fiskivinnuna og framleiðsluskapandi vinnuna annars. Hann fegnast um, at samgongan hevur sett sær fyrri at skerja ilögurnar úr góðari milliard niður í 550 mio. kr., og kemur at enda til tað skilagoðu niðurstøðu, at samfelagið

má laga seg eftir vinnulivinum. Fólkaflakstingmaðurin er sum kunnugt fyrrverandi býráðsformaður í Klaksvík. Sum slíkur gjørdi hann ikki nógv fyrri at skerja ilögurnar í Klaksvíkar kommunu. Tær vuku ár undan ári. Í

Jógvan við Keldu, býráðsformaður í Klaksvík:

Landsstýrið vil ikki tosa við Klaksvíkina

Landsstýrið skal ikki fáa tað frengt, at seiðu skuldu sleppa at lesja frambeirrin í Klaksvíkini, sigur Jógvan við Keldu, býráðsformaður í Klaksvík.

Nú er góða 3 vikur gongin síðan fíggarstjórnir í Klaksvíkini sleppu at lesja frambeirrin í Klaksvíkini, og at landsstýrið vil ikki tosa við Klaksvíkina. Hetta er tað fyrri ferð, at landsstýrið sleppur at lesja frambeirrin í Klaksvíkini, og at landsstýrið vil ikki tosa við Klaksvíkina. Hetta er tað fyrri ferð, at landsstýrið sleppur at lesja frambeirrin í Klaksvíkini, og at landsstýrið vil ikki tosa við Klaksvíkina.

Soleiðis sa Dagblaðið út stóran part av 1988. Jógvan við Keldu, táverandi býráðsformaður í Klaksvík, sum ikki kundi hógva, tá talan var um at gera nýggjar ilögur og taka upp lan í utlandinum, fekk greitt at vita frá landsstýrinum, at máti skuldi vera við. Hetta metti hann sum illvilja og forfylging. Í dag gevur sami maður táverandi landsstýri skyldina fyrri ikki at hava gjørt nokk fyrri at avmarka ilögurnar og lantøkuna. Hvar er logikkurin og politikkurin spyr Vilhelm Johannesen, tingmaður í Norðoyggjum

1987 og 1988 gjørdist støðan beinleiðis hættislig. Táverandi landsstýri royndi at avmarka ilögurnar og virksemd annars.

Eisini hjá Klaksvíkar kommunu. Hetta varð gjørt við at avmarka lantøkurnar hjá kommununi. Men hvat hoyrdu vit í

undanfarna landsstýri fyrri hetta? Jú, vit vóru ímóti Klaksvíkar komm-